

Recensie van Coletta Platenkamp, voor Patientenervaringsverhalen.nl verschenen 4 augustus 2014

Reiny de Jong-Smit: 'De behandeling' Omgaan met borstkanker. Uitgeverij Nieuwe Druk, 2014. ISBN 9789492020000 (Kanker/Borstkanker/Medische missers/Bejegening/Communicatie/ ED/1) Zie ook: www.nieuwedruk.nl

Soort boek/ziekte/stijl:

Autobiografisch verhaal, boek van 190 pagina's waarin de schrijfster beschrijft hoe bij de hoofdpersoon Gemma borstkanker wordt geconstateerd. Toegelicht wordt de tocht door de gezondheidszorg, bejegening, operaties, behandelingen, opnames, complicaties en perioden thuis. Nadruk ligt daarbij op hoe de schrijfster de ziekte, behandelingen en operaties ervaren heeft en hoe dat verschilde van de medici die haar behandelden. De auteur op de achterflap van het boek:

'Het is niet enkel het verslag van een ziekte en de behandeling. Ik wil vooral het verschil in beleving tot uitdrukking brengen tussen de medische wereld en aan de andere kant de lijfelijke en geestelijke ervaring van de patiënt.

Waar de artsen en in mindere mate de verpleegkundigen de patiënt gewoon invoegen in hun dagelijkse routine, is het voor de patiënt, voor wie alles in het ziekenhuis nieuw is, op bijna elk gebied een ingrijpende ervaring.'

Over de schrijfster:

Reiny de Jong-Smit is getrouwd en heeft 2 kinderen die al uit huis zijn. Zij en haar man

wonen in Velp. Zij was jarenlang correspondent voor onder meer *De Gelderlander* en *de Oostelijke Weekbladpers*. Reiny de Jong-Smit belandde door borstkanker in 2009 voor het eerst in het ziekenhuis.

In het boek is de hoofdpersoon 20 jaar jonger dan dat Reiny was toen ze behandeld werd. <http://nieuwedruk.nl/pdf/Gelderlander-Reiny.pdf> ‘De Jong bekijkt het proces vanuit de ogen van de patiënt. Die patiënt is zij zelf. Maar de hoofdpersoon in het boek heet Gemma en is twintig jaar jonger. „Om toch enige afstand te bewaren”, zegt De Jong. In 2009 is zij geopereerd in Rijnstate. „Ik had nooit eerder in een ziekenhuis gelegen en wist niet hoe het eraan toging.”

Korte bespreking:

Gemma kreeg steken in haar borst en ging op aanraden van haar man Menno langs de huisarts waarna ze de volgende dag ter controle al terecht kon bij de Mamma Care. Dit routineonderzoek bracht borstkanker aan het licht en een gang door de gezondheidszorg volgde.

Reiny de Jong-Smit legt bij de beschrijvingen de nadruk op hoe er met haar gecommuniceerd werd en hoe zij de operaties en behandelingen ervaren heeft. Artsen benadrukten vooral de klinische zaken, waarbij zij zich afvroeg of ze met haar konden meevoelen. Er was bijvoorbeeld verschil in visie tussen haar en de arts over het reconstrueren van een borst en de manier waarop daarover gesproken zou moeten worden. Door de arts werd meteen in het eerste gesprek verteld dat er een borst af moest en dat er een reconstructie gemaakt kon worden.

Verpleegkundigen deden dat beter, maar maakten soms ook botte opmerkingen. In het interview in de *Gelderlander* <http://nieuwedruk.nl/pdf/Gelderlander-Reiny.pdf> zegt de Jong-Smit: “Ik heb mij vooral verbaasd over de gesprekken die worden gevoerd, over de informatie die je keer op keer moet herhalen en over de wijze waarop artsen met je omgaan.” (...) en “Ik moest naar de wc, maar kon me amper bewegen. Zei de verpleegster tegen mij: ik breng eenmaal een po. Maar de volgende keer doe je het zelf. Er mankeert niets aan je benen.” (zie ook pag.79 van het boek).’

Ze schrijft ook over lange wachttijden, gaat in op de vele verschillende artsen (in opleiding) die haar onderzochten, wat daarbij fout ging en wat haar irriteerde. Ze moest onder andere steeds maar weer opnieuw dezelfde informatie doorgeven. Ze was verbijsterd over hoe sommige zaken in het ziekenhuis gingen, onder andere de hoeveelheid onderzoeken, wisselingen van medisch personeel, de gang van zaken op de spoedeisende hulp. De arts (invaller) die haar een uitslag moest vertellen van een onderzoek was niet goed op de hoogte, vertelde dat alles in orde was, terwijl na nazoeken van de papieren dat niet waar bleek te zijn.

Tenslotte besteedt de Jong-Smit aandacht aan hoe het was om plotseling patiënt af te zijn en hoe mensen reageerden op het feit dat ze kanker had gehad: er bleken veel meer personen in haar omgeving te zijn die er zelf of in zijn/haar omgeving mee te maken hadden gehad.

Wat viel op:

-Reiny de Jong-Smit levert vele voorbeelden waarmee ze illustreert wat haar heeft verbaasd en hoe verschillend de routineuze beleving van professionals werkzaam in de zorg is ten opzichte van de lijfelijke en geestelijke ervaring van de patiënt.

-Dat er nogal eens wat mis ging bij de communicatie en bejegening.

<http://nieuwedruk.nl/pdf/Gelderlander-Reiny.pdf> : ‘ De borst was toen al verwijderd. „Het was allemaal goed. Ik hoefde alleen maar een paar pillen te slikken. Dat kon ik niet geloven. Vervolgens nam hij de papieren door en toen bleek dat hij er helemaal naast zat. De okselklieren waren aangetast. Die zijn ook operatief verwijderd. Zoiets mag toch niet gebeuren?’(zie ook pagina 125-128).

-Ook de beschrijving van de nachtelijke onrust en het gebrek aan privacy op de zaal zullen velen herkennen.

Citaten:

Pag.40: ‘Het duizelt me een beetje. Ik moet nog verwerken dat ik een volledige amputatie moet ondergaan, wat al eng genoeg is en nu moet ik meteen over protheses gaan nadenken. Ik ben daar nog helemaal niet aan toe. Ik moet er eigenlijk niet aan denken op dit moment.’”

Pag.68: ‘Goed dat ik dat van het pijncijfer waar in die folder over gesproken werd, bestudeerd had.

“Een drie, denk ik.” Ik had me thuis al voorgenomen altijd ‘een drie’ te zeggen, ongeacht de pijn. Ik wilde niet kleinzerig overkomen.’

Pag.85: ‘De nacht was een bezoeking.(...) Het was daarbij geen moment stil op de gang. De balie van de afdeling was vlakbij de ingang van de zaal en de gesprekken van het verplegend personeel waren vaak letterlijk te verstaan, ook zaken die niet voor mijn oren bestemd waren. (...) het gerammel van de po’s, de piepers die continu afgingen, het gehol in de gang en niet te vergeten de geluiden op mijn eigen slaapzaal. (...) Toen ik eindelijk sliep hoorde ik schuifelende geluiden bij mijn bed en werd klaarwakker van het zaklampje van de zuster, dat op mijn drainfles scheen. Voor rust moet je niet in het ziekenhuis zijn.’

Pag. 163: “Papieren dossier: tot tien procent zoek’ kopte een krant. Zie je wel, het kwam vaker voor. Dat mijn dossier niet te vinden was geweest , bleek niet iets bijzonders.’

Zie ook:

http://nieuwedruk.nl/pdf/promo_debehandeling_ND.pdf

Recensies/extra:

https://www.youtube.com/watch?v=eVamMd_6vI4

<http://nieuwedruk.nl/pdf/Gelderlander-Reiny.pdf>

